RAAD VAN STATE
afdeling Wetgeving

advies 72.522/1
van 15 december 2022

over

een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘tot wijziging van het Besluit Gegevensverwerking Toelagen Gezinsbeleid van 19 juli 2019’

‡LW-BFMWKAGAC-HCFCCUQ‡

Op 14 november 2022 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘tot wijziging van het Besluit Gegevensverwerking Toelagen Gezinsbeleid van 19 juli 2019’.

Het ontwerp is door de eerste kamer onderzocht op 8 december 2022. De kamer was samengesteld uit Marnix VAN DAMME, kamervoorzitter, Chantal BAMPS en Wouter PAS, staatsraden, Michel TISON en Johan PUT, assessoren, en Wim GEURTS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Lise VANDENHENDE, adjunct-auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 15 december 2022.

*

‡LW-BFMWKAGAC-HCFCCUQ‡

STREKKING EN RECHTSGROND

1. Het om advies voorgelegde ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering strekt ertoe een aantal wijzigingen aan te brengen in het Besluit Gegevensverwerking Toelagen Gezinsbeleid van 19 juli 2019 met betrekking tot de gegevensdeling voor de toekenning van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid. Enerzijds voorziet het ontwerp van besluit in een aantal technische wijzigingen, waaronder het invoegen van het citeeropschrift van het decreet van 27 april 2018 ‘tot regeling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid’, met name het Groeipakketdecreet 2018. Anderzijds voorziet het ontwerp van besluit in een bepaling omtrent de gegevensverwerking in het kader van de attestering bij afwezigheid wegens ziekte en de gegevensverwerking met het oog op de toekenning van de ondersteuningstoeslag.

2. De aanhef vermeldt als rechtsgrond voor het ontwerp artikel 1/1 en artikel 7, § 8 en § 9, van het Groeipakketdecreet van 2018.

Artikel 1/1 van dit decreet vermeldt de nieuwe citeertitel, maar biedt op zich geen rechtsgrond voor de ontworpen wijzigingen. De bepalingen van artikel 7, § 7 en § 9, van het decreet strekken het ontwerp tot rechtsgrond maar volstaan niet.

Voor wat betreft de registratie en verwerking van gegevens, met inbegrip van persoonsgegevens, door het agentschap Opgroeien regie en door het Vlaams Agentschap voor de Uitbetaling van Toelagen in het kader van het Gezinsbeleid, moet voor het ontwerp ook rechtsgrond worden gezocht in enerzijds artikel 10, zevende lid, van het decreet van 30 april 2004 ‘tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Opgroeien regie’, gelezen in samenhang met artikel 7/1 van hetzelfde decreet en anderzijds in artikel 7, tweede lid, van het decreet van 7 juli 2017 ‘tot oprichting van een publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap Vlaams Agentschap voor de Uitbetaling van Toelagen in het kader van het Gezinsbeleid, tot vaststelling van vergunningsnormen voor private uitbetalingsactoren en tot wijziging van het decreet van 30 april 2004 betreffende de oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Kind en Gezin’.

Voor een aantal bepalingen van het ontwerp moet een beroep worden gedaan op een bijkomende specifieke rechtsgrond. Zo vindt artikel 4 van het ontwerp mede rechtsgrond in artikel 16, § 1, derde lid, van het Groeipakketdecreet van 27 april 2018. Artikel 6 van het ontwerp vindt mede rechtsgrond (voor de wijziging aan artikel 8 van het Besluit Gegevensverwerking Toelagen Gezinsbeleid) in artikel 24, derde lid, van het Groeipakketdecreet. Artikel 7 van het ontwerp vindt mede rechtsgrond in artikel 56/1, derde, vijfde en zesde lid, van het Groeipakketdecreet, ingevoegd bij decreet van 21 oktober 2022.

VORMVEREISTEN

3. De artikelen 4, 7°, 5 en 7, van het ontwerp hebben betrekking op de verwerking van persoonsgegevens.

‡LW-BFMWKAGAC-HCFCCUQ‡

Zoals de gemachtigde bevestigt, werd over het ontwerp advies uitgebracht door de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens (advies nr. 2022/031 van 19 april 2022), maar werd geen advies gevraagd aan de Gegevensbeschermingsautoriteit.

Zoals de Raad van State, afdeling Wetgeving, reeds in tal van adviezen heeft opgemerkt, dient met betrekking tot de vermelde bepalingen niet enkel het advies te worden ingewonnen van de Vlaamse toezichtcommissie, maar ook het advies van de (federale) Gegevensbeschermingsautoriteit bedoeld in de wet van 3 december 2017 ‘tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit’. Het is immers de Gegevensbeschermingsautoriteit die belast is met het toezicht op de naleving van de “algemene” regels inzake de verwerking van persoonsgegevens, met inbegrip van de algemene regels die de federale overheid ter uitvoering van de algemene verordening gegevensbescherming[1] heeft vastgesteld. Daaronder valt ook de bevoegdheid om, wat die regels betreft, advies te geven teneinde te voldoen aan de adviesverplichting waarin artikel 36, lid 4, van de algemene verordening gegevensbescherming, gelezen in samenhang met artikel 57, lid 1, c), en overweging 96 van die verordening, voorziet.

De conclusie is dan ook dat het advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit alsnog zou moeten worden ingewonnen. Indien de aan de Raad van State voorgelegde tekst ten gevolge van het vervullen van het voornoemde vormvereiste nog wijzigingen zou ondergaan,[2] moeten de gewijzigde of toegevoegde bepalingen, ter inachtneming van het voorschrift van artikel 3, § 1, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, alsnog eveneens aan de afdeling Wetgeving worden voorgelegd.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Aanhef

4. De rubriek rechtsgronden in de aanhef dient te worden aangevuld met de volgende artikelen, in overeenstemming met wat hierover werd gezegd bij de bespreking van de rechtsgrond:

- artikel 7/1 en artikel 10, zevende lid, van het decreet van 30 april 2004 ‘tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Opgroeien regie’;

- artikel 7, tweede lid, van het decreet van 7 juli 2017 ‘tot oprichting van een publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap Vlaams Agentschap voor de Uitbetaling van Toelagen in het kader van het Gezinsbeleid, tot vaststelling van vergunningsnormen voor private uitbetalingsactoren en tot wijziging van het decreet van 30 april 2004 betreffende de oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Kind en Gezin’;

[1] Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 ‘betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming)’.

[2] Namelijk andere wijzigingen dan diegene waarvan in dit advies melding wordt gemaakt of wijzigingen die ertoe strekken tegemoet te komen aan hetgeen in dit advies wordt opgemerkt.

‡LW-BFMWKAGAC-HCFCCUQ‡

- artikel 16, § 1, derde lid, artikel 24, derde lid, en artikel 56/1 van het Groeipakketdecreet 2018.

Artikel 5

5. In het ontworpen artikel 6/1, § 2, eerste lid van het Besluit Gegevensverwerking Toelagen Gezinsbeleid van 19 juli 2019 schrijve men “onmogelijkheid” in plaats van “onmogelijk”.

Artikel 7

6. Het ontworpen artikel 8/1, § 2, van het Besluit Gegevensverwerking Toelagen Gezinsbeleid van 19 juli 2019 bepaalt dat op periodieke wijze de identificatiegegevens en de begin- en eindperiode van de schorsingsperiode worden meegedeeld aan het agentschap Opgroeien regie, het agentschap en de uitbetalingsactoren van de kinderen die in dit artikel worden opgesomd. Nergens wordt uitdrukkelijk bepaald wie verantwoordelijk is om deze gegevens op periodieke wijze te delen. De gemachtigde verklaarde:

> “Deze identificatiegegevens worden meegedeeld door de instellingen die als authentieke bron gelden voor deze gegevens. Zo worden voor de kinderen die hun woonplaats hebben in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad en een verzoek hebben ingediend voor de ondersteuningstoeslag de gegevens m.b.t. hun attestering voor het recht op verhoogde kinderbijslag gedeeld vanuit de bevoegde overheid, zijnde de instelling die voor het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad instaat voor het onderzoek en de attestering m.b.t. de verhoogde kinderbijslag. Andere gegevens, zoals inschrijvingsgegevens in internaten, de verschillende categorieën van niet-rechtstreeks toegankelijke zorg en ondersteuning zijn afkomstig van het agentschap onderwijs, het Vlaams Agentschap voor personen met een handicap en andere instellingen die authentieke bron zijn van de gegevens die van belang zijn voor het vaststellen van het cumulverbod.”

Het voorgaande dient in het licht van de rechtszekerheid te worden verduidelijkt in het ontwerp.

DE GRIFFIER DE VOORZITTER

Wim GEURTS Marnix VAN DAMME

‡LW-BFMWKAGAC-HCFCCUQ‡